# Be? Ya? Çocuklar? ?çin Marmara Sosyal Duygusal Uyum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Be? Ya? Çocuklar? ?çin Marmara Sosyal Duygusal Uyum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17579

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

**Be? Ya? Çocuklar? ?çin Marmara Sosyal Duygusal Uyum Ölçe?i** (MASDU-5 Ya?), Y. Güven ve B. I??k taraf?ndan 2006 y?l?nda geli?tirilen özgün bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, okul öncesi dönemde bulunan 5 ya? grubu çocuklar?n?n sosyal ve duygusal alanlardaki uyum düzeylerini, davran??sal yeterliliklerini ve olas? uyum problemlerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Geli?tirme süreci, ba?lang?çta 36 maddelik geni? bir havuzla ba?lam?? olup, gerçekle?tirilen titiz psikometrik analizler sonucunda 4 faktörlü ve 19 maddelik nihai yap?s?na indirilmi?tir.

MASDU-5 Ya?, çocuklar?n akran ili?kileri, sosyal kurallara adaptasyon ve duygusal regülasyon gibi kritik geli?im alanlar?ndaki performanslar?n? ölçerek, erken müdahale gerektiren durumlar?n saptanmas?nda e?itimcilere ve ara?t?rmac?lara güvenilir veriler sa?lamaktad?r. Ölçe?in hem iç tutarl?l?k (Cronbach Alpha = 0.83) hem de zamana kar?? kararl?l?k (r = 0.89) de?erlerinin yüksek olmas?, arac?n bilimsel çal??malarda kullan?m?n?n uygunlu?unu desteklemektedir.

## Anahtar Kelimeler

Sosyal uyum, duygusal geli?im, sosyal duygusal uyum, okul öncesi dönem, 5 ya?, ölçek geli?tirme, psikometri, Marmara.

## Yazarlar

Y. Güven, B. I??k.

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, 5 ya? grubu çocuklar?n sosyal ve duygusal uyum becerilerini standart ve objektif bir araçla de?erlendirmektir. Bu dönem, çocuklar?n sosyal çevreye ilk kez adapte olduklar? ve temel duygusal regülasyon becerilerini kazand?klar? kritik bir evredir. Ölçek, bu adaptasyon süreçlerindeki ba?ar?y? ölçmeyi hedefler.

MASDU-5 Ya?, e?itim ve klinik ortamlarda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Elde edilen veriler, çocuklar?n geli?im profillerini ç?karmakta, potansiyel risk faktörlerini belirlemekte ve ö?retmenlerin veya ebeveynlerin rehberlik çal??malar?na temel olu?turmaktad?r. Ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda, okul öncesi çocuklar?n uyum düzeylerini de?erlendirmede önemli bir bo?lu?u doldurmaktad?r.

## Yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

MASDU-5 Ya?, geni? kapsaml? bir sosyal duygusal uyum yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, çocu?un içsel dünyas? ile d?? çevresi aras?ndaki etkile?imi ve dengeyi temsil eder. Yap?sal olarak ölçek, Duygusal Düzenleme, Sosyal Etkile?im, Davran??sal Uyum ve Akran ?li?kileri gibi alt boyutlar? kapsayacak ?ekilde 4 faktör alt?nda toplanm??t?r.

Ölçek maddeleri, gözlemlenebilir davran??lar ve tepkiler üzerinden çocuklar?n duygular?n? ifade etme biçimleri, sosyal kurallara ne ölçüde uyum sa?lad?klar? ve çat??ma çözme yetenekleri gibi kritik göstergeleri de?erlendirir. Bu çok boyutlu yap?, uyum sorunlar?n?n kayna??n? daha spesifik olarak belirleme imkan? sunar.

## Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlik çal??malar?, Faktör Analizi tekni?i kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Bu analiz, ba?lang?çta yer alan 36 maddenin, teorik yap?y? en güçlü ?ekilde temsil eden 4 faktör ve 19 maddeye indirgenmesiyle sonuçlanm??t?r. Bu indirgeme, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n istatistiksel olarak sa?lam oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Yap?lan faktör analizleri, MASDU-5 Ya?'?n ölçmeyi amaçlad??? sosyal duygusal uyum yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? göstermektedir. Bu da, arac?n gerçekten 5 ya? çocuklar?n?n sosyal ve duygusal adaptasyonunu ölçtü?ü anlam?na gelmektedir, böylece yüksek yap?sal geçerlili?e sahip oldu?u kabul edilmektedir.

## Güvenirlik

MASDU-5 Ya?'?n güvenirlik çal??malar?, hem iç tutarl?l?k hem de zamana kar?? kararl?l?k aç?s?ndan yüksek de?erler ortaya koymu?tur. ?ç güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in tümü ve alt boyutlar? için Cronbach Alpha tekni?i ile hesaplanm??t?r. Ölçe?in genel Cronbach Alpha katsay?s? 0.83 olarak belirlenmi?tir ki bu de?er, psikometrik literatürde kabul edilebilirli?in oldukça üzerinde, yüksek bir tutarl?l?k seviyesini i?aret eder.

Ayr?ca, ölçe?in kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i çal??mas? yap?lm??t?r. Bu korelasyon de?eri r = 0.89 olarak bulunmu?tur. Bu yüksek korelasyon katsay?s?, ölçülen özelli?in zaman içinde stabil kald???n? ve ölçe?in tekrarlanan uygulamalarda tutarl? sonuçlar verdi?ini göstermektedir.

## Faktör Analizi

MASDU-5 Ya?'?n geli?tirme sürecindeki en kritik a?amalardan biri Faktör Analizi olmu?tur. Ba?lang?çtaki 36 maddelik ölçek tasla??, istatistiksel analizler sonucunda psikometrik olarak en güçlü ve teorik yap?yla en uyumlu olan 19 maddeye dü?ürülmü?tür. Bu analiz, ölçe?in alt?nda yatan yap?n?n 4 temel faktörden olu?tu?unu ortaya ç?karm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu 4 faktörlü yap?, sosyal duygusal uyumun farkl? bile?enlerini temsil etmekte ve ara?t?rmac?lar?n çocuklar?n uyum sorunlar?n? daha spesifik alt alanlarda incelemesine olanak tan?maktad?r. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in madde seçimi ve nihai formunun olu?turulmas?nda temel dayana?? olu?turmu?tur.

## Araç

**Test Türü:** Geli?tirme

**Format:** Derecelendirme Ölçe?i (Ö?retmen veya gözlemci taraf?ndan doldurulur.)

**Mevcut Diller:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Okul Öncesi Çocuklar

**Ya? Grubu:** 5 Ya?

**Popülasyon Detaylar?:** Türkiye'deki 5 ya? grubu çocuklar üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

**Test Metodolojisi:** 3'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?lmaktad?r. Derecelendirme seçenekleri ?unlard?r: "Hiçbir zaman", "Bazen" ve "Her zaman". Ölçek ba?lang?çta 36 madde iken, psikometrik çal??malar sonucunda 19 maddeye indirilmi?tir.

## Anahtar Kelimeler

MASDU-5 Ya?, Cronbach Alpha, test-tekrar test, psikometrik özellikler, erken çocukluk, adaptasyon, Marmara Üniversitesi.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Bilgi mevcut de?il.

**Kurum E-posta Adresleri:** Bilgi mevcut de?il.

**Yaz??ma Adresi:** Bilgi mevcut de?il.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2006 y?l?nda akademik bir makale kapsam?nda geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar? ile ilgili detayl? bilgi için orijinal makalenin yazarlar?yla ileti?ime geçilmesi önerilir. Ölçek, bilimsel ve akademik amaçlar için kullan?lmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Kaynaklar

Güven, Y. ve I??k, B. (2006). Be? Ya? Çocuklar? ?çin Marmara Sosyal Duygusal Uyum Ölçe?i'nin (MASDU-5 Ya?) Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. *E?itim Bilimleri Dergisi, 23*(23), 125-142.

Makalenin DergiPark ba?lant?s?: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: bes-yas-cocuklari-icin-marmara-sosyal-duygusal-uyum-olcegi-toad.pdf

## Be? Ya? Çocuklar? ?çin Marmara Sosyal Duygusal Uyum Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemi?tir; ancak ölçe?in ba?lang?çta 36 madde içerdi?i ve geçerlik çal??malar? sonras?nda 4 faktör alt?nda toplanan 19 maddeye indirgendi?i belirtilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM